

началото ѝ като относимо къмъ срѣднѣвѣковния Сливенъ е невъзможно. Тамъ дѣто живѣятъ множество турци ще има непременно джамия и „хамамъ“. Тѣ сж два сжщевенни паметника, които характеризиратъ едно старо турско поселение, заселище. Ходенето на баня у турцитѣ не е само хигиенична потрѣба, но битова черта, елементитѣ на която почиватъ въ религията и натурата имъ — източникъ на кефъ и сладострастни подбуди. До скоро, почти въ всички турски стари кжщи се намираха домашни бани, вѣнъ отъ общитѣ всрѣдъ града. Банитѣ у римлянитѣ не бѣха нѣщо самотитно, а прѣнесени отъ Ориента, съ който тѣ се сближиха и срастнаха още вѣкъ прѣди Христа. Тюркитѣ, като азийци, бѣха сжщо любители на банитѣ. Самъ Йорнандъ ни разправя за аварския ханъ, който е стоялъ въ Айтошкитѣ бани цѣли три мѣсеца заедно съ харемлика си. За подобна черта у прабългаритѣ, като отъ тюркски произходъ, нищо не се знае. Но тѣй или инакъ, скорошното имъ покрѣстване скоро ги слива съ славянитѣ и изличава у тѣхъ много самотитни битови черти¹⁾.

Втора по давностъ сливенска баня е тая въ центъра на града, подъ Машатлъка, която до скоро е прѣдставлявала развалини и слѣдъ освобождението е била подновена. Нейното построяване ще е станало въ края на XVII-я вѣкъ, защото Хаджи Калфа не я споменува. Името ѝ е свързано съ едно характерно за вѣка си произшествие, възпѣто и въ сливения епосъ: „какво ѝ чудо станало в' Сливенъ града голяма, отъ банята отъ срѣдната, черно ѝ малаче излязло и т. н.“ Пѣсенъта по-нататѣкъ говори, че тѣкмо когато навалицата въ нея жени се съблекли, една отъ мермеренитѣ плочи се пропуква, димъ обхваща банята и едно „черно ма-

¹⁾ Турцитѣ различаватъ изкуствени бани (хамамъ) и естествени, минерални (илиджа, лѣджа). Думата баня, като обща за двата случая, ще е отъ римски произходъ (balneum, bagno). Фонетично потурчената дума лѣджа не ще е турска, а възможно да е славянска. Въ старата чехска терминология тя отговаря на думата lázně. Минералнитѣ бани въ Австрия (чехско) познати у насъ съ громкитѣ, внушителни имена: Franzesbad, Marienbad и т. н., на чехски се наричатъ: Františkovy Lázně, Mariánské Lázně и т. н. Вѣроятно нѣкои разкопки ще откриятъ сжществуването на минерални бани въ България не само върху римски или турски основи, но и върху български.